

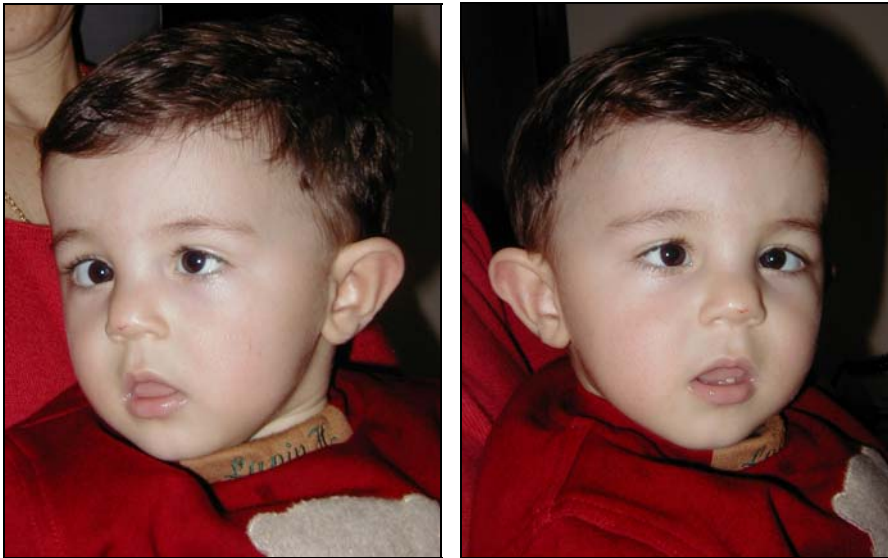
- Αιτίες και συμπτώματα του στραβισμού.

Κάθε μάτι έχει 6 μύες προσκολλημένους στην εξωτερική επιφάνεια του βολβού, που είναι υπεύθυνοι για την κίνηση του ματιού προς όλες τις κατευθύνσεις. Οι 2 από αυτούς στρίβουν το μάτι προς τα αριστερά ή τα δεξιά. Οι άλλοι 4 μύες ελέγχουν τις κάθετες και τις λοξές κινήσεις. Για να προσηλώσουν και τα δύο μάτια στο ίδιο σημείο, οι μύες του ενός ματιού συντονίζονται και δρουν σε συνεργασία με τους μύς του άλλου ματιού. Ο συντονισμός και έλεγχος των οφθαλμικών κινήσεων γίνεται από εξειδικευμένα κέντρα και νεύρα του εγκεφάλου. Όταν λοιπόν εμφανίζεται στραβισμός, συνήθως δεν ευθύνεται κάποιο από τα μάτια. Η αιτία εντοπίζεται στη διαταραχή του ελέγχου και του συντονισμού των οφθαλμικών αυτών κινήσεων από τον εγκέφαλο.

Συνήθως ο ακριβής παθογενετικός μηχανισμός εμφάνισης του στραβισμού που παρουσιάζεται στη βρεφική ή την πρώτη παιδική ηλικία δεν έχει γίνει πλήρως κατανοητός, χωρίς να διαπιστώνεται κάποια φανερή αιτία που να τον προκαλεί. Σε άλλες περιπτώσεις στραβισμού, αυτός οφείλεται σε βλάβες του εγκεφάλου και των εγκεφαλικών νεύρων, όπως συμβαίνει σε όγκους, φλεγμονές, τραύματα, κλπ. Υπάρχουν τέλος και περιπτώσεις στραβισμού, που εμφανίζονται μετά από καταρράκτη, οφθαλμικό τραύμα ή άλλη αιτία που μειώνει την όραση κάποιου ματιού.

Στους ενήλικες με στραβισμό, μπορεί αυτός να υπήρχε από τη μικρή ηλικία και να μην αντιμετωπίσθηκε ικανοποιητικά ή μπορεί να εμφανίσθηκε αργότερα και να οφείλεται σε παραλύσεις νεύρων (όπως μετά από κρανιοεγκεφαλική κάκωση, αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, όγκους εγκεφάλου, σκλήρυνση κατά πλάκας, μικροαγγειοπάθειες νεύρων λόγω υπέρτασης, σακχαρώδους διαβήτη, κλπ.), σε ίνωση μυών των ματιών (όπως συμβαίνει σε προσβολή τους, λόγω θυρεοειδοπάθειας), κλπ.

Το κύριο χαρακτηριστικό ενός στραβισμού είναι το ότι κάποιο μάτι «φεύγει» και κοιτάζει σε άλλη κατεύθυνση, σε σχέση με το άλλο μάτι. Άλλα συμπτώματα που παρατηρούνται μερικές φορές είναι το κλείσιμο του ενός ματιού στο έντονο φως του ήλιου, η στροφή του κεφαλιού προς κάποια κατεύθυνση, καθώς το άτομο κοιτάζει προς τα εμπρός, κλπ. Ακόμη μπορεί να γίνει αντιληπτή και η αδυναμία εκτίμησης του βάθους ή και η μειωμένη όραση κάποιου ματιού, που έχουν προκληθεί από τον στραβισμό.

Επαλλάσσουν συγκλίνων στραβισμός: Το μάτι που «φεύγει» είναι πότε το ένα και πότε το άλλο. Το παιδί στρίβει το κεφάλι και έχει «διασταυρούμενη προσήλωση», δηλαδή με το δεξί μάτι βλέπει αριστερά και με το αριστερό μάτι βλέπει δεξιά.

Σε στραβισμό που εμφανίζεται στη βρεφική και παιδική ηλικία δεν παρατηρείται διπλωπία, γιατί ο εγκέφαλος του παιδιού μαθαίνει να αγνοεί (να «σβήνει») την εικόνα του ματιού που «φεύγει» και κρατάει μόνο την εικόνα του ματιού που κοιτάζει το αντικείμενο, το οποίο το παιδί θέλει να δει. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην αναπτύσσεται η φυσιολογική διόφθαλμη όραση, οπότε το παιδί βλέπει μια εικόνα, χωρίς να έχει την αίσθηση του βάθους.

Αν ο στραβισμός εμφανισθεί σε παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας και σε ενήλικες, η ανάπτυξη των οπτικών νευρικών οδών και της όρασης έχει ήδη ολοκληρωθεί μέχρι την ηλικία των 8-9 χρόνων περίπου. Έτσι ο εγκέφαλος δεν μπορεί να «αγνοήσει» (να «σβήσει») την εικόνα του ματιού που «φεύγει», οπότε ο ασθενής με στραβισμό εμφανίζει διπλωπία, βλέπει δηλαδή δύο διαφορετικές εικόνες. Είναι μια πολύ ενοχλητική κατάσταση, που συχνά αναγκάζει τον ασθενή να κλείνει το ένα μάτι του, μέχρι ο στραβισμός «εξουδετερωθεί» με πρίσματα ή αντιμετωπισθεί με εγχείρηση.

Αν ο στραβισμός που υπάρχει σε ένα ενήλικα υπάρχει από την παιδική ηλικία, τότε δεν συνοδεύεται από διπλωπία. Και εδώ όμως η εγχείρηση είναι απαραίτητη για να διορθώσει το πρόβλημα, τόσο από λειτουργική, όσο και από αισθητική άποψη.